

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЗЕЛЕНОДОЛЬСК МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ОСИНОВО АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ**

КАРАР

№ 309

6 март 2019 ел

Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы " Осиново авыл жирлеге" муниципаль берәмлеге жирле үзидарә органнарының законга һәм муниципаль норматив хокукий актларына үзгәрешләр керту мониторингын үткәру турындагы нигезләмәне раслау хакында

Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы «Осиново авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге жирле үзидарә органнарының Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы «Осиново авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге жирле үзидарә органнары тарафыннан кабул ителгән (чыгарылган) законга һәм муниципаль норматив хокукий актларга үзгәрешләр керту мониторингын үткәру буенча эшчәнлеген камилләштерү максатларында Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы «Осиново авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына таянып, Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы "Осиново авыл жирлеге", Осиново авыл жирлеге Советы карар чыгарды:

1. Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының Осиново авыл жирлеге муниципаль берәмлеге жирле үзидарә органнарының законнарга һәм муниципаль норматив хокукий актларына үзгәрешләр керту мониторингын үткәру турындагы нигезләмәне расларга
2. Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Осиново авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге жирле үзидарә органнары:
-үз нормалар ижат итү эшчәнлегендә әлеге каарның 1 пункты белән расланган Нигезләмәгә таянып эш итәргә;
-курсәтелгән Нигезләмәнен үтәлеше өчен җаваплы затларны билгеләү;
-җаваплы затлар тарафыннан билгеләнгән муниципаль хезмәткәрләрнен вазыйфаи курсәтмәләренә тиешле үзгәрешләр кертергә.
3. Әлеге каарны Татарстан Республикасы хокукий мәгълүмат рәсми порталында (<http://pravo.tatarstan.ru>) Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре порталы составында Зеленодольск муниципаль районының мәгълүмат сайты (<http://zelenodolsk.tatarstan.ru>) «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә, шулай ук Осиново авылы, Жинүнен 40 еллыгы урамы, 1 нче йорт адресы буенча урнашкан мәгълүмат стендларында урнаштырырга.

**Осиново авыл жирлеге башлыгы,
Совет рәисе**

А. Ю. Сәлимов

2019 елның 6 мартаңда
Татарстан Республикасы
Осиново авыл жирлеге Советы
№ 309 каары белән расланган

**Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы
"Осиново авыл жирлеге" муниципаль берәмлеге жирле үзидарә
органнарының законга һәм муниципаль норматив хокукий актларына
үзгәрешләр керту мониторингын үткәру турында нигезләмә**

1. Гомуми нигезләмәләр

1. Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы «Осиново авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге жирле үзидарә органнарының закон һәм муниципаль норматив хокукий актларына үзгәрешләр керту мониторингы (алга таба-Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы – мониторинг, муниципаль актлар, жирле үзидарә органнары) үз вәкаләтләре чикләрендә жирле үзидарә органнары тарафыннан гамәлгә ашырыла торган системалы, комплекслы һәм план эшчәнлеген, муниципаль актларны кабул итүне (басмасын) тәэммин итү өчен мәгълүмат жыю, гомумиләштерү, анализлау һәм бәяләү, үз көчен югалткан дип тану (гамәлдән чыгару) буенча күздә tota.
2. Мониторинг жирле үзидарә органнары тарафыннан үткәрелә.
3. Жирле үзидарә органнары мониторинг үткәргәндә Зеленодольск муниципаль районы Советы Аппаратының юридик хезмәте (юридик бүлеге) һәм муниципаль берәмлекнең башка жирле үзидарә органнары белән хезмәттәшлек итәләр
4. Жирле үзидарә органнарында мониторинг үткәру өчен җаваплы затлар билгеләнә.
5. Мониторинг үткәрунен максатлары :
 - федераль һәм республика законнарына туры китерү максатларында муниципаль актларны кабул итү, үзгәртү һәм аларның үз көчләрен югалтуын тану ихтыяжларын ачыклау;
 - муниципаль актларда коллизияләрне, каршылыкларны, пробелларны бетерү, хокукий җайга салу;
 - жирле үзидарә органнарының норматив хокукий базасын системалаштыруны тәэммин итү;
 - муниципаль актларда коррупциячел факторларны ачыклау;
 - муниципаль актларның яисә аларның аерым нигезләмәләренен (нормаларның) гамәлдә файдаланмаган (актуальлеген югалткан) яисә алмаштырылмаган нигезләмәләрен ачыклау);
 - хокук куллану нәтижәлелеген арттыру; муниципаль актларны гамәлгә ашыруның нәтижәлелеген киметүче факторларны ачыклау;
 - муниципаль актларның үтәлешенә жирле үзидарә органнарының тиешле бүлекчәләре тарафыннан контролъне гамәлгә ашыруга булышлык курсәтү;
 - нормалар чыгару процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр эшләү.
6. Мониторинг үз эченә жыю, гомумиләштерү, анализ һәм бәяләү үзгәрешләрен ала:
 - федераль конституциячел законнар, федераль законнар, Россия Федерациясенең башка закон актлары;
 - Россия Федерациисе Президенты указлары, Россия Федерациисе Хөкүмәте каарлары, федераль башкарма хакимият органнарының норматив хокукий актлары, федераль дәрәҗәдәге башка законга кагылышлы норматив хокукий актлар;
 - Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукий актлары;
 - Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы «Осиново авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы, муниципаль актлар.
7. Мониторинг үткәрунен нигезләре булыш торалар:

- федераль һәм республика законнары актларына үзгәрешләр керту;
- хокукий җайга салу өлкәсендә муниципаль актларны куллануны анализлау;
- прокуратура органнары мәгълүматы;
- -муниципаль актларны камилләштерү яки кимчелекләре турында массакуләм мәгълүмат чаралары мәгълүматы;
- гражданнарның, юридик затларның, шул исәптән ижтимагый, фәнни, хокук саклау һәм башка оешмаларның, шәхси эшкуарларның, дәүләт хакимияте органнарының, муниципаль берәмлекләрнең вәкиллекле органнары депутатларының муниципаль актларның камил булмавы турында, шул исәптән үз эченә алган мәрәжәгатьләре;
- Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукий актлары Регистрына кертелгән муниципаль актларга карата Татарстан Республикасы Юстиция министрлыгы тарафыннан үткәрелгән Хокукий экспертиза бәяләмәсе;
- билгеләнгән тәртиптә әзерләнгән, аны үткәругә вәкаләтле затлар тарафыннан әзерләнгән муниципаль актларга коррупциягә каршы экспертиза бәяләмәләре;
- жирле үзидарә органнары үткәрә торган конференцияләрнең, семинарларның, гавами тыңлаулар, ижтимагый фикер алышуларның һәм башка чараларның йомгаклау документлары.

II. Мониторинг үткәру тәртибе

8. Жирле үзидарә органнары әлеге Нигезләмәнең 4 пунктында күрсәтелгән жаваплы затлар белән үзара бәйләнештә аларның компетенциясе мәсьәләләре буенча мониторинг үткәрәләр.

Мониторинг үткәру максатларында эшче тәркемнәр төзелергә, кинәшмәләр, консультацияләр үткәрелергә, кирәклө мәгълүмат соратып алырга, Татарстан Республикасының башка муниципаль берәмлекләре, Россия Федерациясе субъектлары тәҗрибәсе ейрәнелергә, башка эш формалары кулланылырга мөмкин

9. Мониторинг анализ аша башкарыла:

- әлеге Нигезләмәнең 6 пунктында күрсәтелгән актлар;
- федераль, республика һәм муниципаль дәрәҗәдәге норматив хокукий актларны дәгъвалиу эшләре буенча суд актлары (суд практикасы) ;
- актов прокурорского реагирования.

10. Мониторингны гамәлгә ашыру, жирле үзидарә органнарының норматив базасын анализлау, шулай ук мониторинг йомгаклары буенча үткәрелгән нормалар иҗат итү эше нәтижәләрен фиксацияләү максатларында муниципаль берәмлекнәң жирле үзидарә органнарында муниципаль норматив хокукий актлар реестрларын оештыру һәм алып бару тәртибе турында муниципаль берәмлекнәң вәкиллекле органы каары нигезендә башкарыла торган муниципаль норматив хокукий актлар реестрлары файдаланыла.

11. Мониторингны гамәлгә ашыру процессын оптимизацияләү өчен мәгълүмат системаларының автоматлаштырылган сервислары кулланыла (контрактлар, аларның операторлары белән килешүләр төзүгә бәйле күрсәтелгән мөмкинлекләр булганда):

- Гарант «мәгълүмат системасында закон һәм башка норматив хокукий актларга контрольга куелган үзгәрешләр турында мәгълүмат керү»;
 - Гарант «мәгълүмат системасын хокукий җайга салуның тиешле өлкәләре буенча яңалыклар тасмалары мәгълүматы керү»;
- «Кодекс» мәгълүмат компаниясенең «региональ законнар аналитигы» автоматлаштырылган мәгълүмат системасы муниципаль актларның законнарга туры килмәве турында мәгълүмат керү.

Мониторингны гамәлгә ашыру процессын оптимальләштерү максатларында башка мәгълүмат системалары сервислары файдаланыла ала.

12. Муниципаль хокукий актларны кабул итүне (бастырып чыгаруны) тәэммин итү, әлеге Нигезләмәнең 9 пунктында күрсәтелгән анализ белән бергә үз көчләрен югалтуын (гамәлдән чыгаруны) тану өчен мониторинг гамәлгә ашырганда түбәндәгә

критерийлар буенча муниципаль актларны куллану практикасы түрүнде мәгълүмат гомумиләштерелә һәм бәяләнә:

- кеше һәм гражданның гарантияләнгән хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәү;
- муниципаль актларны кабул итү (бастырып чыгару) зарурлығы билгеләнгән зур юридик көчкә ия норматив хокукый актлар булу;
- муниципаль акт чыгарганда жирле үзидарә органы компетенциясенең чикләрен үтәү;
- муниципаль актта коррупциячел факторлар булу;
- ижтимагый мәнәсәбәтләрне хокукый җайга салуда
- коллизия хокук нормалары;
- юридик-техник характердагы хаталар булу;
- аны кулланганда муниципаль акт нигезләмәләренең мәгънәсен бозу;
- муниципаль хокукый актны кулланганда хокуксыз яисә нигезсез карарлар, гамәлләр (гамәл кылмау) ;
- норматив хокукый актларны куллану тәжрибәсе булу;
- норматив хокукый актларны куллануның бертерле практикасының булмавы;
- муниципаль актны аңлату мәсьәләләре буенча гаризалар булу (саны) һәм эчтәлеге; муниципаль акт белән җайга салынган мәнәсәбәтләргә бәйле рәвештә мәрәжәгать итүчеләрнең таләпләрен канәгатьләндөрү (канәгатьләндөрүдән баш тарту) түрүндагы закон көченә көргән суд актлары һәм аларны кабул итү нигезләре булу (саны).

13. Муниципаль актларга, жирле үзидарә органнары тарафыннан үзгәрешләр кертүгә китерә торган федераль һәм республика законнарына үзгәрешләр мониторингы нәтижәләре буенча ачыкланган очракта:

- муниципаль актка үзгәрешләр кертү түрүнде, муниципаль актның үз көчен югалтуын тану түрүнде, Яңа муниципаль акт кабул итү түрүнде тиешле муниципаль актлар проектлары эшләнә;
- муниципаль актларны құбрәк юридик көч актлары белән тәңгәлләштерүгә юнәлдерелгән башка чараплар күрелә.

14. Муниципаль актларны үзгәртү ихтыяжы тудыруучы федераль һәм республика законнары актларына үзгәрешләр кертелгән очракта, мониторинг федераль яки республика актын чыгарганинан соң 30 көн эчендә үткәрелә.

Мониторинг үткәрүгә нигез булып гражданныарның, юридик затларның, шәхси әшкуарларның, дәүләт хакимияте органнарының, муниципаль берәмлекләрнең вәкиллекле органнары депутатларының мәрәжәгатьләре торса, шулай ук прокуратура мәгълүматы, прокурор жавабы актларыннан тыш, мониторинг «Россия Федерациясе прокуратурасы түрүнде» Федераль закон белән билгеләнгән срокларда карала торган карарлардан тыш, 30 көн эчендә гамәлгә ашырыла. Күрсәтелгән очракларда мониторинг үткәру нәтижәләре түрүнде мәрәжәгать итүче затка хәбәр ителә.

Федераль һәм республика законнары актларының ерак перспективада үз көченә керә торган үзгәрешләре ачыкланган очракта, жирле үзидарә органнарының норма чыгару эшчәнлеге планнарына тиешле тәзәтмәләр кертү түрүнде тәкъдимнәр кертелә.

III. Мониторинг нәтижәләрен тормышка ашыру

15. Муниципаль акт проектын эшләү һәм мониторинг нәтижәләре буенча муниципаль акт кабул итү, әлеге нигезләмәнен 14 пунктынданың өченче абзацында күрсәтелгән очрактан тыш, федераль һәм (яисә) республика законнарының тиешле акты үзгәртелгән мизгелдән ике айдан да соңга калмыйча үткәрелә.

16. Мониторинг үткәру өчен жаваплы затлар жирле үзидарә органнары житәкчеләре алдында хисаптан соң килүче айның 5 числовыннан да соңга калмыйча мониторинг нәтижәләре түрүнде хисап тота.

16.1. Мониторинг нәтижәләре түрында хисап (мәгълүмат) карап торырга тиеш:
мониторинг үткәру объекты түрында мәгълүмат;
мониторинг үткәру башкаручылары түрында мәгълүмат;
мониторинг үткәру чоры түрында мәгълүмат;
хокукий жайга салу предметының кыскача характеристикасы, мониторинг үткәру нигезләре.

1.2. Мониторинг нәтижәләре түрында хисап (мәгълүмат) карап торырга мөмкин:
хокукий жайга салуның ачыкланган проблемалары түрында мәгълүмат;
муниципаль актларга үзгәрешләр керту һәм (яки) яна муниципаль актларны кабул итү, юкка чыгару зарурлығы түрында тәкъдимнәр

тиешле хокукий мәнәсәбәтләр өлкәсендә хокукий жайга салуны камилләштерүгә юнәлдерелгән мониторинг нәтижәләренә нигезләнгән башка нәтижәләр һәм тәкъ17.

17. Мониторинг нәтижәләре буенча кабат кабул ителгән муниципаль актлар Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукий актлары Регистрына законнар белән билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда керту өчен жибәрелә.димнәр.

Для включения в указанный регистр направляются выявленные по результатам

мониторинга муниципальные акты, в нем не содержащиеся.
Өлгө регистрга керту өчен мониторинг нәтижәләре буенча ачыкланган муниципаль актлар жибәрелә, анда тотылмый.

18. Мониторинг нәтижәләре буенча норма чыгару процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр әзер булырга мөмкин.

IV. Жаваплылык

19. Мониторинг үткәру һәм хокукий иҗат итү эшчәнлеге өчен жаваплы затлар мониторингны оештыру, шулай ук муниципаль актларны жирле үзидарә органнары карамагына караган тиешле хокукий жайга салу өлкәсендә федераль һәм республика законнарына туры китерү өчен шәхси (шул исәптән дисциплинар) жаваплы затлар жаваплы.

20. Тискәре нәтижәләргә, шул исәптән гражданнарга, юридик затларга, жәмгыятъкә һәм дәүләткә зыян китергән мониторинг нәтижәләре буенча гамәлләр (гамәл кылмау) өчен законнар нигезендә жирле үзидарә органнары житәкчеләре жаваплы.